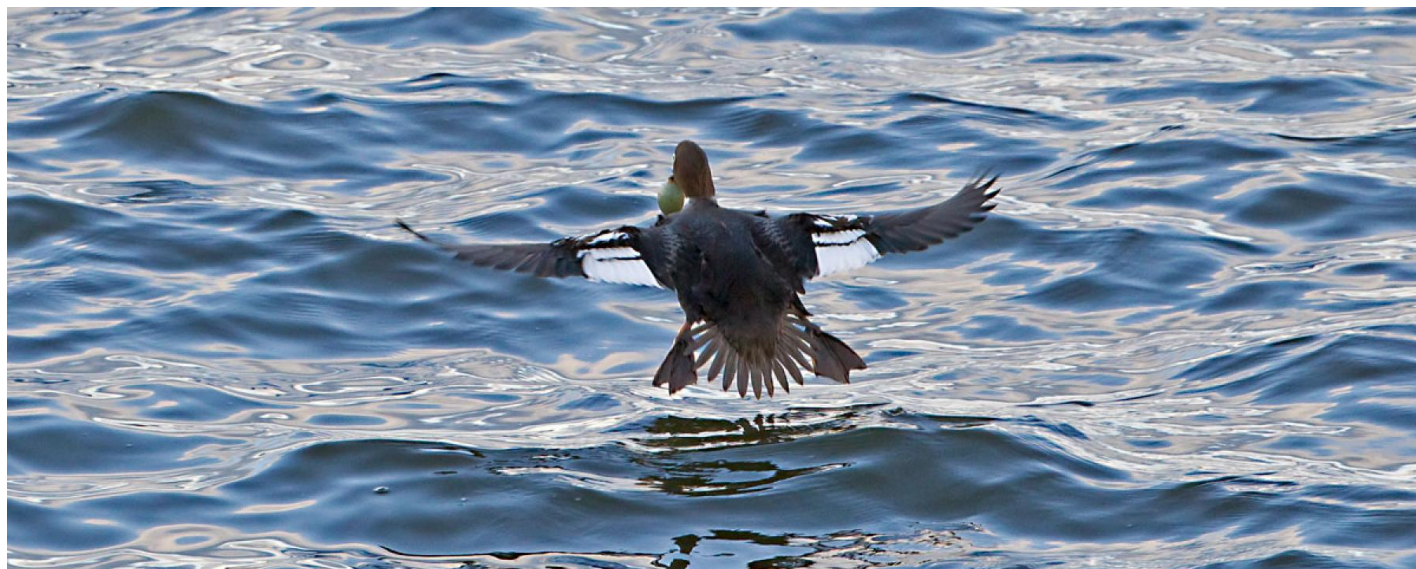

DOF - Dansk Ornitologisk Forening

Hvinanden var ægflytter

Ligesom gøge kan hvinænder være redeparasitter ved i listige øjeblikke at lægge deres æg i fremmede hunnens reder. Måske kan de også aktivt og målrettet transportere deres æg fra én rede til en anden.

Der er ikke noget facit på denne artikel, kun indicier og kvalificerede gisninger.

Historien er denne: en tidlig morgen i april 2010 så naturfotografen Per Finn Nielsen, at der var aktivitet ved hvinændernes redehul i det gamle træ i hans have få meter fra Esrum Sø.

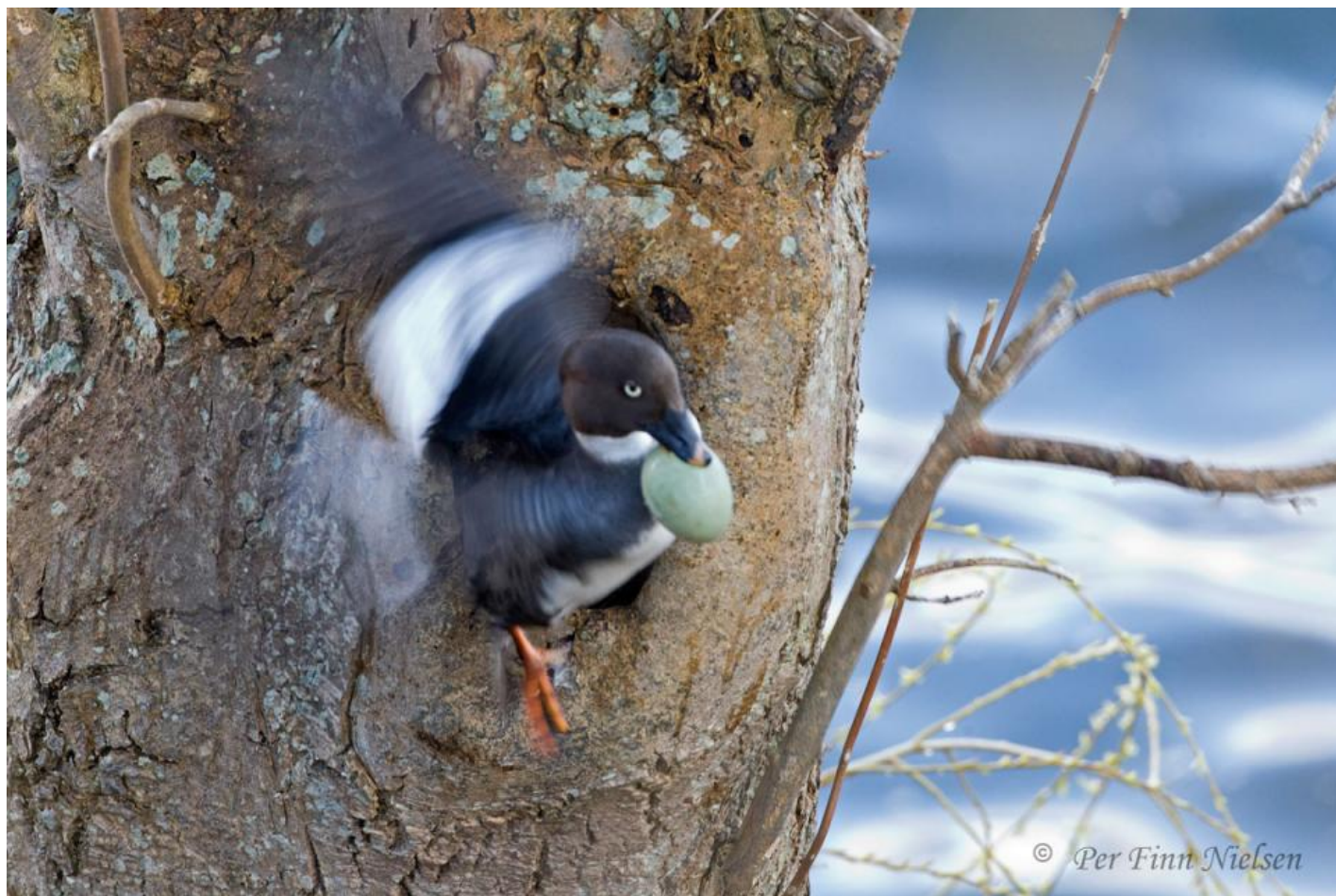
Han fik hurtigt sin morgenkåbe på og greb kameraet, så han kunne dokumentere begivenhederne.

Hunnen kom ud af sit 40 centimeter dybe redehul med et æg klemt fast mellem næbbet og brystet. Sådan så det i hvert fald ud. Hun kan dog også have lavet hul i ægget, men jeg har svært ved at forestille mig, at et andencøb kan lave et så præcist hul, siger Per Finn Nielsen.

Da hvinanden fik øje på mig, fløj hun ned og lagde sig på søen, hvor hun brugte nogle sekunder på at få et bedre greb om ægget, hvorpå hun lettede. Det viste sig, at hun satte kursen mod en anden hvinanderede cirka 80 meter væk. Hun landede i træet med redehullet, hvorefter hun forsvandt af syne i et halvt minut.

Da jeg fik øje på hende igen, havde hun ikke længere ægget siddende mellem næb og bryst. Nu er spørgsmålet så, om hun aktivt og bevidst har transporteret et af sine egne æg over til en fremmed huns redehul med tanke for at øge sine chancer for at få afkom. Hvis det er tilfældet, er observationen unik og speciel, fordi den kan fotodokumenteres.

Aktiv transport af æg er kun beskrevet hos den amerikanske klippesvale, der yngler i store kolonier, hvor rederne ligger tæt. En næsten 100 meter lang transport af et æg, som hvinanden foretog ved Esrum Sø, er mig bekendt ikke beskrevet tidligere, siger Per Finn Nielsen, der påpeger, at hans fotos er taget så tidligt om morgenen, at det kneb med tilstrækkeligt lys til optimale billeder.

I dagens første lys dukkede en hvinand hun frem i redehullet på bredden af Esrum Sø. Foto: Per Finn Nielsen.

Svenske forskningsresultater

Den nordsjællandske naturfotograf har været i kontakt med den svenske biolog Malta Anderson fra Göteborg Universitet, der tidligere i en videnskabelig artikel i tidsskriftet Nature har beskrevet fænomenet med hvinænder som redeparasitter.

Den svenske forsker har i sine studier af hvinanden i felten hørt flere skovarbejdere fortælle om den lille dykands evne til aktivt at transportere æg, men deres historier er hidtil blevet afvist som skrøner. Nu er der fra Esrum Sø syn for sagn, hvad der så end har været hvinandens motiv til at flyve med æg.

Per Finn Nielsen kunne efter at have iagttaget transporten af ægget konstatere, at der var fire æg tilbage i hvinandens redehul i hans have. Redeskålen var uden redemateriale, så æggene lå på nøgen bund.

Næste dag var der kun to æg tilbage, på tredjedagen var der et æg, mens reden på fjerdedagen var tom, mens alle aktiviteter var hørt op. Der blev hverken fundet æggeskaller eller indhold af æg i reden eller i umiddelbar

nærhed af redetræet.

Jeg har på fornemmelsen, at hvinanden brugte redehullet i min have som en slags lager, hvorfra hun fløj over i andre hunners redehuller og anbragte sine æg, siger Per Finn Nielsen.

Der står sagen som foreløbigt må henlægges til de uopklarede.

 Dato:
01. 07. 2011

 Skrevet af:
Jan Skriver

 Fotos af:
Per Finn Nielsen

 Emner:
ADFÆRD

 Tags:
HVINAND, ÆNDER